

**KONFERENSEN OM ANSLUTNING
TILL EUROPEISKA UNIONEN
– ALBANIEN –**

**Bryssel den 8 maj 2025
(OR. en)**

AD 6/25

LIMITE

CONF-ALB 6

ANSLUTNINGSDOKUMENT

Ärende: EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT
– Kluster 3: Konkurrenskraft och inkluderande tillväxt

EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT

(efter Albanians förhandlingsposition AD 2/25 CONF-ALB 2 REV1)

Förhandlingskluster: 3

Konkurrenskraft och inkluderande tillväxt

Detta kluster omfattar kapitlen 10 – Digital omvandling och medier, 16 – Beskattning, 17 – Ekonomisk och monetär politik, 19 – Socialpolitik och sysselsättning, 20 – Företagspolitik och industripolitik, 25 – Vetenskap och forskning, 26 – Utbildning och kultur, 29 – Tullunionen

---

Denna Europeiska unionens ståndpunkt bygger på EU:s allmänna ståndpunkt inför anslutningskonferensen med Albanien (AD 5/22 CONF-ALB 2) och är avhängig av förhandlingsprinciperna i denna, framför allt följande:

- Synpunkter som framförs av antingen Albanien eller EU om ett visst kapitel i förhandlingarna ska inte på något sätt föregripa ställningstagandena i fråga om andra kapitel.
- Överenskommelser eller delöverenskommelser som uppnås under förhandlingarna om enskilda kapitel får inte betraktas som slutgiltiga förrän en övergripande överenskommelse har nåtts för alla kapitel.

Detsamma gäller kraven i punkterna 2, 3, 5, 10, 14, 16, 23, 26, 28, 31, 38, 39, 45, 46, 47 och 48 i förhandlingsramen.

EU uppmanar Albanien att fortsätta anpassningen till EU:s regelverk och sörja för dess faktiska genomförande och kontrollen av dess efterlevnad samt att rent allmänt redan före anslutningen utarbeta politiska riktlinjer och instrument som så nära som möjligt överensstämmer med EU:s.

EU noterar att Albanien i sin ståndpunkt AD 2/25 CONF-ALB 2 REV1 godtar EU:s regelverk inom kluster 3 i dess gällande form den 28 februari 2025 och att landet förklarar sig redo att genomföra det senast vid anslutningen till Europeiska unionen, med undantag för de områden i kapitlen 16 och 19 för vilka Albanien har begärt övergångsperioder i enlighet med vad som anges nedan.

Som ett generellt svar på Albaniens begäran om övergångsperioder och avvikelser erinrar EU om sin allmänna förhandlingsståndpunkt att övergångsarrangemang ska utgöra undantagsfall, vara begränsade i tid och omfattning och åtföljas av en plan som innehåller klart angivna etapper för tillämpningen av EU:s regelverk. De får inte medföra ändringar av EU:s regler eller politik, störa tillämpningen av dessa eller medföra betydande snedvridning av konkurrensen.

1. Kapitel 10 – Digital omvandling och medier

EU välkomnar Albanien välstrukturerade **institutionella struktur** och höga nivå av **rättslig anpassning**. EU noterar Albanien framsteg på området digital omvandling, särskilt när det gäller digitaliseringen av offentliga tjänster. EU uppmanar Albanien att anpassa sin befintliga lagstiftning till EU:s regelverk på områdena elektroniska dokument, statliga databaser och offentliga samråd och att anpassa den digitala agendan till EU:s regelverk. EU noterar med tillfredsställelse Albanien nya lag om cybersäkerhet, som är anpassad till NIS 2-direktivet⁽¹⁾.

EU välkomnar Albanien höga grad av anpassning till EU:s regelverk på området **elektronisk kommunikation och informationsteknik**, särskilt genom antagandet av den nya lagen om elektronisk kommunikation, som är anpassad till den europeiska kodexen för elektronisk kommunikation⁽²⁾. EU noterar Albanien ansträngningar när det gäller de åtgärder som beskrivs i färdplanen för sänkta roamingavgifter mellan EU och västra Balkan. EU uppmanar Albanien att anta åtgärder för att främja rättvisa villkor och transparens för företagsanvändare av onlinebaserade förmedlingstjänster. EU betonar att Albanien bör säkerställa fullständig anpassning till EU:s regelverk om geoblockering⁽³⁾ och andra former av diskriminering som baseras på kundernas nationalitet, bosättningsort eller etableringsort på den inre marknaden. Dessutom uppmanar EU Albanien att fortsätta att genomföra åtgärderna i verktygslådan för 5G-cybersäkerhet (genom nödvändiga föreskrifter) och anpassa sig till bland annat förordningen om digitala tjänster⁽⁴⁾, förordningen om digitala marknader⁽⁵⁾, den europeiska mediefrihetsförordningen och UHF-beslutet⁽⁶⁾.

EU noterar Albanien partiella anpassning till EU:s regelverk om **digital omvandling**. EU välkomnar Albanien höga grad av anpassning till EU:s regelverk när det gäller elektronisk identifiering, öppna data och bredband. EU uppmanar Albanien att öka sina ansträngningar för att fullt ut anpassa sig till EU:s regelverk på området digital omvandling, i synnerhet cybersäkerhet⁽⁷⁾. EU uppmanar dessutom Albanien att anpassa sig till EU:s förordning om artificiell intelligens⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ Direktiv (EU) 2022/2555.

⁽²⁾ Direktiv (EU) 2018/1972.

⁽³⁾ Förordning (EU) 2018/302.

⁽⁴⁾ Förordning (EU) 2022/2065.

⁽⁵⁾ Förordning (EU) 2022/1925.

⁽⁶⁾ Beslut (EU) 2017/899.

⁽⁷⁾ Cyberresiliensförordningen (förordning (EU) 2024/2847).

⁽⁸⁾ Förordning (EU) 2024/1689.

EU välkomnar Albaniens höga grad av anpassning till EU:s regelverk när det gäller **audiovisuella medier**. EU noterar att Albaniens planer ligger i linje med EU:s politiska ramar. EU uppmanar Albanien att fullt ut utnyttja programmet för ett digitalt Europa. EU understryker att en fullständig anpassning till direktivet om audiovisuella medietjänster⁽⁹⁾ måste vara en prioriterad fråga för Albanien.

EU välkomnar att Albanien har infört en rättslig och strategisk ram för att **bekämpa korruption i samband med den digitala omvandlingen**. EU uppmanar Albanien att upprätthålla ett övervakningssystem som säkerställer genomförandet av ramen, med särskild uppmärksamhet på mediesektorn.

2. Kapitel 16 – Beskattning

EU noterar att Albaniens rättsliga ram är delvis anpassad till EU:s regelverk om **indirekt beskattning**. EU uppmanar Albanien att anpassa sin lagstiftning till EU:s regelverk, inbegripet direktivet om ett gemensamt system för mervärdesskatt⁽¹⁰⁾. EU noterar också att Albanien måste anpassa sig till EU:s regelverk om mervärdesskatt⁽¹¹⁾. EU betonar att Albanien bör anpassa sin lagstiftning till regelverket när det gäller bilskatter och punktskatter, bland annat på tobak och alkohol. EU erinrar om att Albanien måste avskaffa all diskriminerande beskattning. EU uppmanar också Albanien att minska sina skattebefrielser och förhandsbesked i skattefrågor.

När det gäller Albaniens begäran om avvikelser, övergångsperioder och undantag från EU:s regelverk erinrar EU om att alla avsteg från EU:s mervärdesskattesystem när det gäller skattebasen skulle kunna påverka unionens egna medel för vilka beräkningsgrunden skulle behöva anpassas i enlighet med det relevanta regelverket.

⁽⁹⁾ Direktiv (EU) 2018/1808.

⁽¹⁰⁾ Direktiv (EU) 2006/112 i dess ändrade lydelse.

⁽¹¹⁾ Detta omfattar bland annat rådets direktiv 2008/9/EG, rådets trettonde direktiv 86/560/EEG, rådets direktiv 2006/79/EG, rådets direktiv 2007/74/EG och rådets direktiv 2009/132/EG.

EU noterar Albanien begäran om avvikelser från regelverket för mervärdesskatt under en övergångsperiod när det gäller följande:

- a) Undantag (utan rätt till avdrag) till och med den 31 december 2035 för import, gemenskapsinternt förvärv och tillhandahållande av följande insatsvaror inom jordbruket: lantbruksmaskiner, slaktdjur, renrasiga levande djur, dräktiga och icke-dräktiga för reproduktion samt biologiskt material för artificiell insemination.

EU uppmanar Albanien att ompröva sin begäran och planera alternativa politiska åtgärder, särskilt landets schablonberäknade procentuella kompositionstal inom ramen för den gemensamma ordningen för schablonbeskattning av jordbrukare.

- b) Undantag (med rätt till avdrag) till och med den 31 december 2036 för import, gemenskapsinternt förvärv och tillhandahållande av batteriefordon och laddhybridfordon, som inte tidigare har registrerats för användning utanför Albanien.

EU uppmanar Albanien att ompröva begäran på grund av dess negativa gränsöverskridande effekter.

- c) Tillämpning av en reducerad skattesats på 10 % till och med den 31 december 2035 på import, gemenskapsinternt förvärv och tillhandahållande av militär utrustning.

EU uppmanar Albanien att överväga att uppnå sina försvarsmål genom att anslå inkomsterna från genomförandet av regelverket för mervärdesskatt till detta syfte.

- d) Undantag med rätt till avdrag till och med den 31 december 2036 för import, gemenskapsinternt förvärv och tillhandahållande av varor samt tillhandahållande av tjänster som är avsedda att användas eller placeras i teknik- och vetenskapsparker.

EU uppmanar Albanien att lämna mer information om omfattningen av den avvikelse som landet begär och de ekonomiska konsekvenserna av denna innan EU kan ta ställning till begäran.

- e) Undantag med rätt till avdrag till och med den 31 december 2036 för import, gemenskapsinternt förvärv och tillhandahållande av varor samt tillhandahållande av tjänster som är avsedda att användas eller placeras i de tekniska och ekonomiska utvecklingszonerna.

EU uppmanar Albanien att lämna mer information om omfattningen av den avvikelse som landet begär och de ekonomiska konsekvenserna av denna innan EU kan ta ställning till begäran.

När det gäller eventuella kontraktsmässiga arrangemang som Albanien kan ha ingått med operatörer i antingen parkerna eller zonerna i leden d och e betonar EU att Albanien i egenskap av kandidatland har en skyldighet att bringa sådana arrangemang i överensstämmelse med EU:s regelverk senast vid tidpunkten för landets anslutning till EU och att landet inte kan vara bundet av kontraktsmässiga arrangemang som innebär att EU:s regelverk inte tillämpas. EU uppmanar Albanien att informera nuvarande operatörer om detta och att avstå från att åta sig ytterligare sådana kontraktsmässiga skyldigheter till dess att det fått eventuella avvikelser från regelverket godkända.

- f) Tillämpning av en reducerad mervärdesskattesats på 6 % till och med den 31 december 2036 på tjänster för underhåll, rengöring, förvaring och reparation av fartyg i marinorna i Durrës, Vlorë och Sarandë¹².

EU uppmanar Albanien att ompröva sin begäran eftersom det skulle inverka negativt på den rättvisa konkurrensen på den inre marknaden.

EU noterar Albanien begäran om följande permanenta avvikelser från regelverket för mervärdesskatt:

- a) Undantag (med rätt till avdrag) för internationella persontransporter.

EU anser att begäran om avvikelse är onödig med hänsyn till artikel 98.2 a och punkt 5 i bilaga III till direktiv 2006/112/EG.

- b) Undantag (utan rätt till avdrag) för tillhandahållande av byggnader eller delar av byggnader samt tillhandahållande av den mark där byggnaden står, samtidigt som juridiska personer som köper byggnader som inte är avsedda för bostadsändamål har möjlighet att välja att omfattas av beskattning.

EU uppmanar Albanien att lämna mer information om denna begäran om avvikelse, bland annat avseende det nuvarande systemet för beskattning av byggnader och mark, behovet, omfattningen och de ekonomiska och finansiella konsekvenserna, innan EU kan ta ställning till begäran.

---

(12) Reparation, underhåll, rengöring och förvaring av båtar.

EU noterar Albaniens begäranden om följande avvikelser från regelverket om punktskatt under en övergångsperiod:

- a) En period fram till den 31 december 2033 för att gradvis (i enlighet med en tidsplan som landet anger i sin förhandlingsposition) uppfylla kraven i direktiv 2011/64/EU när det gäller både införandet av en värdedel i punktskatten på cigaretter och minimipunktskattesatsen.

EU anser att Albaniens föreslagna tidsplan för anpassning till regelverket bör ses över mot bakgrund av eventuella gränsöverskridande effekter av sådana lägre skattesatser innan EU kan ta ställning till denna begäran.

- b) En period fram till den 31 december 2036 för att gradvis (i enlighet med en tidsplan som landet anger i sin förhandlingsposition) uppfylla minimipunktskattekraven i direktiv 2003/96 när det gäller gasol.

EU uppmanar Albanien att lämna en mer detaljerad motivering till sin begäran, inbegripet de nuvarande ekonomiska förhållandena inom denna sektor i Albanien och de finanspolitiska effekterna innan EU kan ta ställning till begäran.

- c) En period fram till den 31 december 2036 för att uppfylla minimipunktskattekraven i direktiv 2003/96/EG när det gäller naturgas.

EU uppmanar Albanien att lämna mer detaljerad information om omfattningen av och motiveringen till sin begäran, inbegripet de nuvarande ekonomiska förhållandena inom denna sektor i Albanien och de finanspolitiska effekterna innan EU kan ta ställning till begäran.

- d) En period fram till och med den 31 december 2036 då landet kan bibehålla den gräns på 100 liter av den årliga produktionen av fruktsprit som kan undantas enligt artikel 22.8 i direktiv 92/83.

När det gäller de årliga mängder fruktsprit som medlemsstaterna har rätt att undanta från punktskatt på alkohol uppmanar EU Albanien att ompröva sin begäran eftersom detta skulle inverka negativt på EU:s politiska mål.

På området direkt beskattning noterar EU Albanien begäran om en avvikelse under en övergångsperiod till och med den 31 december 2036 som gör det möjligt att fortsätta att ta ut källskatt på räntor och royaltyer som betalas av företag i Albanien till närstående företag i andra medlemsstater.

Avseende genomförandet av direktiv 2003/49/EG om räntor och royaltyer uppmanar EU Albanien att ompröva sin begäran när det gäller räntor. När det gäller royaltyer uppmanar EU Albanien, utan att föregripa EU:s slutliga ståndpunkt, att lämna mer information om sina planer för en gradvis infasning av EU:s regler.

EU erinrar om att lagstiftningen på området **direkt beskattning** fortfarande inte är helt anpassad till EU:s regelverk, bland annat när det gäller fusionsdirektivet⁽¹³⁾, direktivet om säkerställande av en global minimiskattenivå för multinationella koncerner och storskaliga nationella koncerner i unionen⁽¹⁴⁾ och direktivet mot skatteflykt⁽¹⁵⁾. EU betonar att alla skattskyldiga måste behandlas lika och att all skattemässig särbehandling eller eventuella särskilda skattesystem måste avskaffas vid anslutningen.

EU noterar att Albanien skattesystem i viss mån är förberett när det gäller **administrativt samarbete och datorisering**. EU understryker att Albanien måste säkerställa tillräcklig administrativ kapacitet och integritet inom skatteförvaltningen. EU erinrar om att Albanien måste öka sina ansträngningar för att få till stånd sammankoppling och interoperabilitet med EU:s system.

EU välkomnar att Albanien har infört strukturer och tagit fram verktyg för att **förebygga korruption i skattesystemet**. EU uppmanar Albanien att fokusera på att öka personalstyrkan och förbättra utbildningen vid generaldirektoratet för skatter och generaldirektoratet för tullar. EU uppmanar vidare Albanien att fortsätta att förebygga och lagföra korruptionsfall som rör beskattning. EU uppmanar vidare Albanien att stärka övervakningssystemen för korruptionsfall som rör beskattning och att stärka de brottsbekämpande institutionernas kapacitet att utreda och lagföra dessa fall.

⁽¹³⁾ Direktiv 2009/133/EG.

⁽¹⁴⁾ Direktiv (EU) 2022/2523.

⁽¹⁵⁾ Direktiv (EU) 2016/1164.

3. Kapitel 17 – Ekonomisk och monetär politik

EU välkomnar att Albanien i fråga om **monetär politik** i hög grad har anpassat sig till EU:s regelverk när det gäller förbud mot positiv särbehandling av den offentliga sektorn hos finansinstitut. EU noterar att Albaniens lagstiftning delvis är anpassad till EU:s regelverk avseende centralbankens oberoende och förbudet mot monetär finansiering av den offentliga sektorn. EU uppmanar Albanien att vidta nödvändiga åtgärder för att fullt ut anpassa målen för Albaniens centralbank till EU:s regelverk. EU understryker att Albanien måste öka sina ansträngningar för att säkerställa fullständigt personligt oberoende för centralbankschefen samt centralbankens organ och ledamöter, utan statlig eller parlamentarisk inblandning. EU erinrar om att Albanien måste säkerställa att centralbanken fullt ut rättar sig efter förbudet mot monetär finansiering.

I enlighet med förhandlingsramen kommer Albanien inte omedelbart efter anslutningen att bli en del av euroområdet och Eurosystemet. EU kommer att bestämma hur EU:s ram för införande av euron ska tillämpas innan detta kapitel preliminärt avslutas.

EU välkomnar att Albanien när det gäller den **ekonomiska politiken** har gjort framsteg i stärkandet av sin finanspolitiska styrning och delvis har anpassat sig till EU:s regelverk avseende budgetramarna på medellång sikt. EU noterar Albaniens partiella anpassning av den nationella lagstiftningen till EU:s regelverk om budgetprognoser, statistik, numeriska finanspolitiska regler, insyn i de offentliga finanserna och förfarandet vid makroekonomiska obalanser. EU betonar att det krävs ytterligare ansträngningar för att förbättra Albaniens makroekonomiska finansstatistik och statistik över den offentliga förvaltningens finanser, inrätta en oberoende finanspolitisk institution, ta fram en prognos och förbättra prognosprocessen. EU understryker att Albanien måste anpassa sin budgetlagstiftning och budgetpraxis till kraven i EU:s regelverk om nationella budgetramverk⁽¹⁶⁾.

EU välkomnar att Albanien har infört en rättslig och institutionell ram för att **bekämpa korruption inom den ekonomiska och monetära politiken**. EU uppmanar Albanien att som del av resultaten göra framsteg i genomförandet av ramen och när det gäller integritet och förebyggande av korruption bland offentliga tjänstemän.

⁽¹⁶⁾ Direktiv (EU) 2011/85 i dess ändrade lydelse.

4. Kapitel 19 – Socialpolitik och sysselsättning

EU noterar Albanien partiella anpassning till **den europeiska pelaren för sociala rättigheter**. EU noterar att Albanien har åtagit sig att följa EU:s politik och vägledande principer för socialpolitik och sysselsättningspolitik. EU uppmanar Albanien att anta handlingsplanen för sociala rättigheter i linje med den europeiska pelaren för sociala rättigheter.

EU noterar att Albanien i fråga om **arbetsrätt** delvis har anpassat sig till EU:s regelverk när det gäller arbetsvillkor och information till och samråd med arbetstagarer. EU uppmanar Albanien att ytterligare anpassa sig till EU:s regelverk för att säkerställa en omfattande harmonisering med alla europeiska arbetsnormer. EU framhåller att Albanien måste stärka den administrativa kapaciteten för kontroll av efterlevnad och inspektion när det gäller att effektivt bekämpa informell sysselsättning.

EU noterar Albanien partiella anpassning till EU:s regelverk om **hälsa och säkerhet på arbetsplatsen**. EU noterar också Albanien partiella anpassning till EU:s regelverk om arbetsplatser, särskilda risker som rör kemiska, biologiska och fysikaliska agenser samt institutionella aspekter. EU understryker att Albanien måste anpassa sin lagstiftning på områdena arbetsrätt och hälsa och säkerhet på arbetsplatsen till EU:s regelverk och stärka den institutionella kapaciteten och inspektionsprocesserna.

EU noterar Albanien begäran om en övergångsperiod till och med den 31 december 2032 för genomförandet av de gränsvärden för kväveoxid, kvävedioxid och kolmonoxid i gruvgångar och tunnlar som anges i kommissionens direktiv (EU) 2017/164 i enlighet med rådets direktiv 98/24/EG om skydd av arbetstagarers hälsa och säkerhet mot risker som har samband med kemiska agenser i arbetet.

EU uppmanar Albanien att lämna mer information innan EU kan ta ställning till denna begäran när det gäller följande:

- a) Nuvarande åtgärder avseende hälsa och säkerhet på arbetsplatsen som är tillämpliga på dessa ämnen vid de aktuella arbetsplatserna och industrierna.

- b) Mer information om de berörda företagen och arbetsplatserna och om hur tillämpningen av direktiv (EU) 2017/164 när det gäller ovannämnda specifika ämnen kommer att påverka dessa industrier vid anslutningen.
- c) Dessa industriers planer när det gäller att gradvis uppfylla kraven i direktiv (EU) 2017/164 avseende de ovannämnda specifika ämnena.

EU noterar att Albanien ram för dialog mellan arbetsmarknadens parter delvis är anpassad till EU:s nuvarande standarder och praxis för **dialog mellan arbetsmarknadens parter**. EU understryker att Albanien måste vidta åtgärder för att stärka både två- och trepartsdialogen mellan arbetsmarknadens parter och säkerställa kapacitetsuppbyggnad för arbetsmarknadens parter.

EU noterar att Albanien i fråga om **sysselsättningspolitik** delvis har anpassat sig till EU:s regelverk om ekonomisk politik och socialpolitik, social ekonomi och rättvis omställning samt sysselsättningsstöd och ungdomssysselsättning. EU påminner om behovet av att ytterligare stärka de aktiva arbetsmarknadsåtgärderna och systemen för sysselsättningsstöd.

EU noterar att Albanien inte har anpassat sig till EU:s regelverk när det gäller **socialt skydd och social delaktighet** och uppmanar Albanien att öka sina ansträngningar. EU noterar också att Albanien delvis har anpassat sin institutionella och rättsliga ram för personer med funktionsnedsättning samt barnskydd och barnomsorg till EU:s regelverk. EU uppmanar Albanien att stärka systemet för socialt skydd, även för sårbara grupper, och den sociala delaktigheten för personer med funktionsnedsättning, däribland barn med funktionsnedsättning, i linje med vägledningen inom ramen för EU-finansiering om rätten att leva självständigt och delta i samhället för personer med funktionsnedsättning ⁽¹⁷⁾.

EU framhåller också att Albanien fullt ut måste anpassa sig till EU:s regelverk avseende **icke-diskriminering och om jämställdhet i fråga om sysselsättnings- och socialpolitik**. EU uppmanar också Albanien att ytterligare anpassa sin lagstiftning till EU:s regelverk avseende föräldraskap och likabehandling av egenföretagare. EU konstaterar att det krävs ytterligare insatser för att öka rörligheten på arbetsmarknaden och vidta åtgärder mot diskrimineringen av romer och egyptier.

⁽¹⁷⁾ Kommissionens tillkännagivande – Vägledning inom ramen för EU-finansiering om rätten att leva självständigt och delta i samhället för personer med funktionsnedsättning.

EU noterar att Albanien också begär en övergångsperiod fram till 2056 för rådets direktiv 79/7/EEG om successivt genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män i fråga om social trygghet, i syfte att utjämna pensionsåldern mellan män och kvinnor.

EU anser att en så lång övergångsperiod för att anpassa pensionsåldern för män och kvinnor inte är motiverad och att en kortare övergångsperiod med kraftigare höjningar av pensionsåldern för kvinnor är att föredra för anpassning till regelverket. Innan EU kan ta ställning till denna begäran uppmanas Albanien att lämna mer information för att bedöma möjligheten till en kortare övergångsperiod när det gäller

- a) planer och projekt för en pensionsreform,
- b) en ny plan för anpassning av pensionsåldern, och
- c) bedömning av hur höjningen av pensionsåldern påverkar de offentliga finanserna och arbetsmarknaden.

EU noterar att Albanien delvis har anpassat sin institutionella och rättsliga ram till EU:s regelverk om **Europeiska socialfonden+**. EU understryker att Albanien måste öka kapaciteten inom statliga organ för att säkerställa att de är redo att förvalta Europeiska socialfonden+.

EU välkomnar att Albanien har infört en övergripande nationell lagstiftning och strategi för att **bekämpa korruption inom socialpolitik och sysselsättning**. EU noterar att Albanien också strävar efter att öka användningen av digitalisering som ett sätt att bekämpa korruption.

5. Kapitel 20 – Företagspolitik och industripolitik

EU noterar att Albanien delvis har anpassat sig till de **övergripande aspekterna av EU:s industripolitik**, särskilt när det gäller kompetensutveckling och företagens sociala ansvar. EU uppmanar Albanien att fortsätta anpassningen till dessa övergripande aspekter. EU uppmanar också Albanien att genomföra rådets rekommendation om utveckling av ramvillkor för den sociala ekonomin och främjande av entreprenörsfärdigheter i små och medelstora företag. EU understryker Albaniens omfattande strategiska industristrategi, som är inriktad på framsteg inom digitalisering, grön tillväxt, kompetens och sektorsspecifik utveckling. EU uppmanar vidare Albanien att fortsätta att fokusera på att anta EU:s bästa praxis och politik inom dessa sektorer och stärka sitt engagemang för hållbar utveckling.

EU noterar att Albanien på området **företagspolitik och företagsinstrument** delvis har anpassat sig till EU:s politik och instrument för små och medelstora företag. EU understryker att Albanien måste säkerställa tillräcklig administrativ kapacitet för att säkerställa ytterligare anpassning på dessa områden och stärka sina övervaknings- och utvärderingsmekanismer, bland annat genom att utveckla en övergripande ram för bedömning av politiken för små och medelstora företag och förbättra mätningen av dess inverkan. EU uppmanar Albanien att undersöka möjligheterna inom programmet för den inre marknaden, kluster och europeiska företagsnätverk, med tonvikt på grön och digital omställning och trefaldig resiliens (social, klimatmässig och ekonomisk). EU uppmanar vidare Albanien att säkerställa fullständig anpassning till EU:s regelverk om sena betalningar ⁽¹⁸⁾.

EU noterar Albaniens partiella anpassning till EU:s regelverk om specifika **industriinitiativ**. EU välkomnar Albaniens goda framsteg i anpassningen till EU:s regelverk inom flera industrisektorer, med betydande ansträngningar på områden som textilier, turism och rymden. EU uppmanar Albanien att förbättra konsumentskyddet, datadelningen och övervakningen av turistflöden när det gäller turismsektorn. EU uppmanar också Albanien att öka sina ansträngningar särskilt inom sektorer där ytterligare anpassning till EU:s regelverk krävs, till exempel byggindustri, gruvdrift, kritiska råvaror, försvar och stålindustri.

⁽¹⁸⁾ Direktiv 2011/7/EU, särskilt i artikel 9 och civilprocesslagen, i dess ändrade lydelse.

EU noterar med tillfredsställelse att Albanien har institutioner och strategier för att **bekämpa korrupcion på området industri och företag**. EU uppmanar Albanien att intensifiera insatserna i kampen mot korrupcion, särskilt genom att digitalisera offentliga tjänster och därmed skapa öppenhet, effektivitet och ansvarsskyldighet.

6. Kapitel 25 – Vetenskap och forskning

EU välkomnar att Albanien när det gäller **forsknings- och innovationspolitik** är fullt delaktigt i unionens flaggskeppsramprogram för forskning och innovation – Horisont Europa. EU uppmanar Albanien att stärka sina integrationsinsatser i det europeiska forskningsområdet. EU uppmanar också Albanien att stärka sitt ekosystem för forskning och innovation och vidta nödvändiga kompletterande åtgärder. EU uppmanar vidare Albanien att öka investeringarna i forskning och vetenskap, inbegripet offentlig finansiering. EU uppmanar Albanien att införa nödvändiga strukturer för att stärka samarbetet mellan den privata och den offentliga sektorn och arbeta för mer tillförlitlig statistik på detta område. EU uppmanar vidare Albanien att genomföra strategier för smart specialisering och att inrätta styrningen av genomförandet av strategierna, den kontinuerliga entreprenörprocessen och övervaknings- och utvärderingssystemet för dem. EU uppmanar också Albanien att snabbt genomföra den nya lagen om vetenskaplig forskning och den nationella strategin för vetenskaplig forskning. EU uppmanar vidare Albanien att snabbt genomföra regelverket för konsortiet för europeisk forskningsinfrastruktur ⁽¹⁹⁾.

EU välkomnar att Albanien när det gäller **Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation och förverkligandet av det europeiska forskningsområdet** gör goda framsteg. EU uppmanar Albanien att nå ut till och engagera en ännu större uppsättning berörda parter – särskilt på innovationsområdet. EU noterar att integrationen i det europeiska forskningsområdet fortfarande befinner sig i ett tidigt skede och uppmanar Albanien att öka sina ansträngningar.

EU erinrar om att Albanien måste anta en handlingsplan med åtgärder för att säkerställa framsteg för att Albanien ska klassificeras som en måttlig innovatör i den europeiska resultattavlan för innovation.

⁽¹⁹⁾ Förordning (EG) nr 723/2009 och förordning (EU) nr 1261/2013.

EU välkomnar att Albanien har en effektiv ram för att **bekämpa korruption inom forskning och vetenskap**. EU uppmanar Albanien att fortsätta med aktiv övervakning och rapportering för att säkerställa effektivt genomförande och effektiv övervakning av strategin mot korruption och dess handlingsplan, särskilt på området forskning och innovation.

7. Kapitel 26 – Utbildning och kultur

EU noterar Albaniens partiella anpassning till EU:s regelverk om **utbildning**. EU noterar Albaniens intresse för ytterligare deltagande i Erasmus+. EU understryker att Albanien måste säkerställa en tillräcklig budget för utbildning i linje med landets ambitioner och mål. EU uppmanar Albanien att göra ytterligare ansträngningar när det gäller användningen av verktyg för öppenhet i den europeiska referensramen för kvalifikationer, kompetensbaserad utbildning och digitala färdigheter. EU understryker vidare att Albanien måste visa att det har vidtagit tillräckliga åtgärder för att säkerställa inkluderande utbildning, även för minoritetsgrupper. EU noterar den information som Albanien lämnat om utbildningsrättigheter som härrör från landets lag om skydd av nationella minoriteter och den nationella utbildningsstrategin 2021–2026 och understryker behovet av att säkerställa ett fullständigt genomförande. EU uppmanar Albanien att beakta rådets rekommendation av den 22 maj 2018 ⁽²⁰⁾. I linje med främjandet av gemensamma värden, inkluderande utbildning och den europeiska dimensionen i undervisningen bör man på alla utbildningsnivåer och inom alla typer av utbildning stärka den sociala sammanhållningen, en europeisk positiv och inkluderande känsla av tillhörighet som kompletterar lokala, regionala och nationella identiteter och främjar toleranta och demokratiska attityder. EU uppmanar vidare Albanien på området högre utbildning att fullt ut genomföra de viktigaste Bolognaåtagandena och att anpassa sig till Tiranakommunikén. EU erinrar om att Albanien måste göra tillräckliga framsteg när det gäller att uppnå de mål som fastställts inom ramen för det europeiska utbildningsområdet och införa övervakningssystem som gör det möjligt att på ett tillförlitligt sätt följa upp dessa mål.

⁽²⁰⁾ Rådets rekommendation av den 22 maj 2018 om att främja gemensamma värden, inkluderande utbildning och en europeisk dimension i undervisningen (2018/C 195/01).

EU noterar Albanien partiella anpassning till EU:s regelverk om **yrkesutbildning**. EU uppmanar Albanien att komplettera lagstiftningen för genomförande av 2017 års lag om yrkesutbildning. EU uppmanar också Albanien att stärka den nationella myndigheten för sysselsättning och kompetens och den nationella myndigheten för yrkesutbildning och kvalifikationer. EU understryker att Albanien måste säkerställa tillräckliga resurser för att optimera yrkesutbildningssystemet i linje med arbetsmarknadens behov, inbegripet kapacitetsuppbyggnad och ökning av antalet lärare och kvaliteten på lärarna inom yrkesutbildningen. EU uppmanar Albanien att stärka lärlingssystemen och främja ytterligare engagemang för lärlingsutbildningar och arbetsplatsförlagt lärande inom ramen för den europeiska alliansen för lärlingsutbildning genom att utveckla och utöka medlemskapet från nationella och regionala organisationer genom utfästelser.

EU noterar Albanien partiella anpassning till EU:s regelverk om **ungdomar**. EU uppmanar Albanien att fortsätta att prioritera ungdomsarbete och ungdomars deltagande och fortsätta att hålla fast vid den europeiska agendan för ungdomsarbete som centrala mål. EU uppmanar också Albanien att fortsätta med och stärka de planerade åtgärderna för att stödja ungdomars digitala kompetens.

EU välkomnar Albanien goda framsteg på **idrottsområdet** och uppmanar Albanien att fortsätta anpassningen av lagstiftningen till EU:s regelverk om idrott.

EU noterar Albanien partiella anpassning till EU:s regelverk om **kultur**. EU uppmanar Albanien att slutföra genomförandelagstiftningen om kulturarv och museer.

EU välkomnar Albanien framsteg i **kampen mot korruption inom utbildning och kultur**. EU uppmanar vidare Albanien att säkerställa att valet av rektorer och utnämningar inom viktiga utbildningsorgan sker utan politiskt inflytande.

8. Kapitel 29 – Tullunion

EU välkomnar Albanien framsteg i anpassningen till EU:s regelverk om **tullagstiftning**. EU noterar med tillfredsställelse Albanien höga grad av anpassning till EU:s regelverk, särskilt när det gäller tullskuld och tullgarantier, fastställande av tullvärde, tullförfaranden för import och export, andra särskilda förfaranden än transitering, godkända ekonomiska aktörer och kontroller av flyg- och fartygspassagerares bagage.

EU understryker att Albanien ytterligare måste anpassa sin **rättsliga ram** till EU:s regelverk, inbegripet akterna för genomförande av unionens tullkodex och konventionen om ett gemensamt transiteringsförfarande. Albanien bör särskilt anpassa sin lagstiftning om tullstatus för varor, transitering, tullriskhantering och säkerhetsaspekter, kulturföremål, kontroller av kontanta medel och narkotikaprekursorer. De avgifter för skanning som tas ut för att utföra tullkontroller bör avskaffas, eftersom skanning bör behandlas som regelrätta tullkontroller och inte som tjänster som tillhandahålls av tullmyndigheterna.

EU välkomnar Albaniens tillräckliga **administrativa och operativa kapacitet** att utföra sina befintliga tulluppgifter. EU uppmanar Albanien att ytterligare stärka kapacitetsuppbyggnaden och rekryteringen av personal inför anslutningen, särskilt på it-området. EU understryker att Albanien måste fortsätta att utveckla och uppgradera sina befintliga it-system, i linje med den fleråriga strategiska planen för tullens elektroniska system, för att uppnå anpassning till EU:s tullsystem och för att säkerställa sammankoppling. EU erinrar om att Albanien måste anslå tillräckliga ekonomiska resurser till alla pågående och planerade it-projekt.

EU välkomnar att Albanien har infört strukturer och åtgärder mot korruption för att **bekämpa korruption på tullområdet**. EU välkomnar Albaniens avsikt att stärka kampen mot tullbedrägerier, särskilt smuggling av tobaksvaror. EU noterar med tillfredsställelse att standarderna för yrkesintegritet och korruptionsbekämpning för närvarande tillämpas konsekvent. EU understryker att Albanien måste ha tillräcklig administrativ kapacitet, prestationsförmåga och integritet inom tullförvaltningen samt den infrastruktur som krävs vid landets centrala och lokala tullkontor för att genomföra och kontrollera efterlevnaden av sin tullagstiftning och effektivt kontrollera och övervaka gränsöverskridande förflyttningar. EU noterar Albaniens övervägande att ansluta sig till WHO:s ramkonvention om tobakskontroll och dess protokoll för att eliminera olaglig handel med tobaksvaror.

* * *

Med tanke på hur Albanien förberedelser framskrider, och under förutsättning att Albanien uppnår de interimistiska riktmärkena för kluster 1, noterar EU, under förutsättning att Albanien fortsätter att göra framsteg i anpassningen till och genomförandet av de delar av EU:s regelverk som omfattas av följande kapitel, och utan att det påverkar eventuella ytterligare villkor som fastställs i de ytterligare riktmärken som fastställts för kluster 3, att dessa kan avslutas preliminärt först när EU har enats om att följande riktmärken är uppfyllda:

Kapitel 10 – Digital omvandling och medier

- Albanien bringar sin lagstiftning i överensstämmelse med EU:s regelverk när det gäller bestämmelserna om oberoende för den nationella tillsynsmyndigheten för elektronisk kommunikation, digitala tjänster, digitalt förtroende och cybersäkerhet samt EU:s regelverk på området audiovisuella tjänster och medietjänster.
- Albanien visar att det kommer att ha tillräcklig administrativ kapacitet för kontroll av efterlevnaden av EU:s regelverk på områdena elektronisk kommunikation, digitala tjänster, digitalt förtroende och cybersäkerhet samt audiovisuella medietjänster, och säkerställer de respektive nationella tillsynsmyndigheternas oberoende, senast vid tidpunkten för anslutningen.

Kapitel 16 – Beskattning

- Albanien har korrigerat alla diskriminerande skatteåtgärder mot import från EU och avstår från att anta nya. Albanien har nått en hög grad av anpassning till regelverket på de områden där det krävs ytterligare anpassning, särskilt när det gäller direkt beskattning, mervärdesskatt, punktskatter och bilbeskattning. När det gäller punktskatt på energi, alkohol och tobak delar det med kommissionen och genomför konsekvent en tidsplan för en gradvis anpassning till EU:s miniminivåer.

- Albanien visar att det har tillräcklig administrativ kapacitet med höga standarder för integritet i skatteförvaltningen samt den infrastruktur som krävs vid landets centrala och lokala skattekontor för att genomföra och kontrollera efterlevnaden av sin skattelagstiftning och effektivt driva in skatter och kontrollera skattebetalarna. Albanien visar att det centrala kontaktkontoret och det centrala kontaktkontoret för punktskatter har de arrangemang inrättade som krävs för att säkerställa att de kommer att vara tillräckligt bemannade och operativa vid anslutningen.
- Albanien uppvisar tillräckliga framsteg i utvecklingen av it-stödsystem för skatteförvaltningen, inbegripet dem som rör sammankoppling med relevanta EU-system, särskilt systemen för mervärdesskatt (VIES, återbetalning av mervärdesskatt, enda kontaktpunkt och enda kontaktpunkt för import), punktskatter (EMCS) och dess stödsystem samt de it-system som krävs för skattesamarbete och informationsutbyte på området direkt beskattning.

Kapitel 17 – Ekonomisk och monetär politik

- Albanien har anpassat sin rättsliga ram till EU:s regelverk för att säkerställa centralbankens fullständiga oberoende, förbudet mot monetär finansiering av den offentliga sektorn och för att möjliggöra en fullständig integrering av sin centralbank i Europeiska centralbankssystemet.
- Albanien har anpassat sin rättsliga ram så att den är förenlig med EU:s krav på nationella budgetramverk ⁽²¹⁾.

⁽²¹⁾ I enlighet med direktiv (EU) 2011/85 i dess ändrade lydelse.

Kapitel 19 – Socialpolitik och sysselsättning

- Albanien har anpassat sin lagstiftning i fråga om arbetsrätt och hälsa och säkerhet på arbetsplatsen till EU:s regelverk och har visat att tillräckliga administrativa strukturer och kapacitet för kontroll av efterlevnad kommer att ha införts vid tidpunkten för anslutningen för att korrekt genomföra EU:s regelverk om arbetsrätt och hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, särskilt genom en förstärkning av systemet för arbetsplatsinspektion.
- Albanien har anpassat sig till EU:s regelverk om socialt skydd och social inkludering och ändrar lagarna om icke-diskriminering och om jämställdhet inom sysselsättnings- och socialpolitiken för att anpassa sin lagstiftning på dessa områden till EU:s regelverk, och visar att det kommer att finnas tillräckliga administrativa strukturer, administrativ kapacitet och kapacitet att kontrollera efterlevnaden vid tidpunkten för anslutningen.⁽²²⁾
- Albanien har visat att det har tillräcklig kapacitet för att säkerställa ett effektivt genomförande och en effektiv kontroll av efterlevnaden av lagstiftning och politiska ramar på områdena sysselsättnings- och socialpolitik, inbegripet planering och operativ kapacitet, för att främja en effektiv social dialog samt kapacitet för den framtida förvaltningen av Europeiska socialfonden+.

Kapitel 20 – Företagspolitik och industripolitik

- Albanien inför och börjar genomföra en hållbar övergripande industristrategi och en politik för små och medelstora företag i linje med motsvarande EU-politik. Albanien visar att det har tillräcklig administrativ kapacitet och samordning mellan de berörda ministerierna och byråerna.

Kapitel 25 – Vetenskap och forskning

- Albanien säkerställer ökade investeringar i forskning och vetenskap, särskilt offentlig finansiering, och nödvändig genomförandekapacitet.

⁽²²⁾ Rådets direktiv om standarder för likabehandlingsorgan, direktiv (EU) 2024/1499 och direktiv (EU) 2024/1500 omfattas av kapitel 23.

- Albanien visar att det har infört strukturer för att stärka forsknings- och innovationsekosystemen, genomförandet av strategier för smart specialisering och åtgärder för att stärka samarbetet mellan den privata och den offentliga sektorn inom forskning och innovation.
- Albanien genomför den nya lagen om vetenskaplig forskning och den nationella strategin för vetenskaplig forskning.

Kapitel 26 – Utbildning och kultur

- Albanien visar att det har infört den nödvändiga institutionella och politiska ramen och motsvarande budgetplanering, och åtgärder mot korruption, i syfte att uppfylla EU:s politiska mål inom utbildning, inbegripet yrkesutbildning, ungdomsfrågor, idrott och kultur. Detta inbegriper åtgärder för att överbrygga klyftan i förhållande till de mål som fastställts inom ramen för det europeiska utbildningsområdet och gradvis bygga upp ett tillförlitligt övervakningssystem samt åtgärder för att främja inkluderande utbildning, även för utsatta grupper.

Kapitel 29 – Tullunion

- Albanien uppvisar en hög grad av anpassning på de områden där det krävs ytterligare anpassning, inbegripet akterna för genomförande av unionens tullkodex, i deras ändrade lydelse, med särskilt fokus på tullstatus för varor, transitering, tullriskhantering och säkerhetsaspekter, kulturföremål, kontroller av kontanta medel, narkotikaprekursorer och avskaffande av skanningavgifterna.
- Albanien visar att det har tillräcklig administrativ kapacitet med höga standarder för integritet och prestationsförmåga inom tullförvaltningen samt den infrastruktur som krävs vid landets centrala och lokala tullkontor för att genomföra och kontrollera efterlevnaden av sin tullagstiftning och effektivt kontrollera och övervaka gränsöverskridande förflyttningar.

- Albanien uppvisar tillräckliga framsteg i förberedelserna och utvecklingen av de digitala tullsystem som krävs för genomförandet av unionens tullkodex, i dess ändrade lydelse, och EU:s övriga tulllagstiftning, genom utarbetande och antagande av en nationell it-strategi och genomförandeplan för tullen och säkerställande av nödvändiga budget- och personalresurser som möjliggör utveckling av dessa digitala tullsystem och deras interoperabilitet med EU:s digitala tullmiljö.
- Albanien ansluter sig till ramkonventionen om tobakskontroll och dess protokoll för att eliminera olaglig handel med tobaksvaror (WHO:s protokoll) och förbättrar samarbetet med EU i kampen mot gränsöverskridande smuggling av tobaksvaror och annan olaglig verksamhet.

Övervakningen av framstegen i anpassningen till och genomförandet av EU:s regelverk och relevanta europeiska standarder kommer att fortsätta under förhandlingarna. EU understryker att det kommer att ägna särskild uppmärksamhet åt att övervaka alla särskilda frågor som nämnts ovan i syfte att säkerställa Albanien administrativa kapacitet och dess förmåga att slutföra anpassningen av lagstiftningen inom alla sektorer i detta kluster samt ytterligare framsteg i genomförandet och kontrollen av efterlevnad. Särskild uppmärksamhet behöver ägnas åt kopplingarna mellan detta kluster och andra förhandlingskluster. En slutlig bedömning av hur Albanien lagstiftning överensstämmer med EU:s regelverk och relevanta europeiska standarder samt av landets genomförandeförmåga kan göras först i ett senare förhandlingsskede. Utöver all den information som EU kan begära inför förhandlingarna om detta kluster och som ska lämnas till konferensen uppmanar EU Albanien att regelbundet tillhandahålla stabiliserings- och associeringsrådet detaljerad skriftlig information om framstegen i genomförandet av EU:s regelverk.

Mot bakgrund av samtliga ovanstående överväganden kommer konferensen att behöva återkomma till detta kluster vid lämplig tidpunkt.

EU erinrar vidare om att EU:s regelverk kan komma att ändras mellan den 28 februari 2025 och förhandlingarnas avslutande.